

TA BIẾT TÌM ĐÂU MỘT TÂM LÒNG?

(Tự Truyện 25)

Lúc 4 giờ sáng thứ Bảy ngày 3/2/1996, tôi bật dậy khỏi chăn như một cái máy. Những giọt nước ẩm từ cái vòi sen làm tỉnh luôn tâm trí. Tự dưng như có một luồng sinh lực mới lan tràn cơ thể, xóa tan những sợi rượu còn vẫn vương trong óc. Sức nghĩ hôm nay tôi đã *cancel* tất cả số học trò, luồng sinh lực này càng trở nên mạnh mẽ.

Ngồi vào bàn viết thần thờ lúc lâu, nhìn ra đường vắng, tôi nhớ lại câu chuyện đối đáp qua điện thoại với Lê Duy Linh hôm nào.

Khi tôi than với anh: "Từ ngày vào quốc tịch Mỹ, đổi hẳn từ tên Thu Vân sang TTBG, tôi thấy đời tôi sao lao đao quá. Rõ là như bước sang một khúc quanh quan trọng, bởi vì cũng chính thời gian ấy, TNH bắt đầu thay lòng đổi dạ. Tôi tưởng cái tên TTBG hên, sẽ gắn suốt đời với tên TNH, nào dè không đúng."

Lê Duy Linh cười: "Chị cứ ngắm về loài hoa bông giấy thì thấy. Đó là một loại hoa có cái rễ rất chắc dù khoảng đất trồng ít ỏi đến đâu. Điểm quan trọng là nếu đất càng khô thì bông càng nở ra rậm rạp. Tưới nước nhiều, nó chỉ có lá chứ chẳng thể ra hoa."

Lê Duy Linh thêm: "Hoa bông giấy không được yêu chuộng dễ dàng như hoa hồng, hoa lan, thực được... Phải là người có tâm hồn mộc mạc mới yêu được nó. Mà khi đã yêu rồi thì một đời vẫn không quên được nó."

Câu chuyện với Lê Duy Linh ngày nào cơ hồ đánh thức trong tôi nỗi niềm quá lạ. Một giây thật ngắn, tôi chợt ngộ ra bộ mặt thật của định mệnh mình. Khi viết các tập Tài Hoa Mệnh Bạc, tôi **sống đúng tâm trạng** của những nghệ sĩ tài danh được đề cập đến. Chia xẻ, thông cảm từng chút đau thương trong cuộc đời họ; **tại sao (khi ấy) không biết rằng chính tôi đã từng và rồi sẽ còn phải vương vào cái nghiệp đắng cay như bao nhà văn nghệ sĩ phải trải qua?**

Đúng rồi! Tôi không có quyền tham lam. Thượng Đế rất công bình, không bao giờ ban cho ai quá nhiều thứ hạnh phúc trong cùng một lúc. Hai mươi năm xưa Ngài đem cho tôi tiếng đàn truyền cảm mà cũng buộc tôi phải sống một đời lênh đênh bão tố. Bây giờ Ngài đang cho tôi cây viết và lòng mến yêu của độc giả thì hẳn cũng bắt tôi phải trả một cái giá đau thương nào... Cái giá **tôi đang trả cho Thượng Đế**—chứ chẳng phải cho TNH như từ một tháng qua lầm tưởng—**chính là sự tan vỡ cuộc sống lứa đôi kéo dài trong suốt tám năm.**

□

Buổi tối, tôi lên phòng TNH, xin được trò chuyện. TNH vẫn nằm yên trên giường, khuôn nét khó chịu như ngằm chờ đợi từ tôi một cuộc "tấn công" nào đó. Tôi bày tỏ:

"Em lên đây để nói với bố rằng em rất hiểu cái thể hiện tại của cả em lẫn bố. Bây giờ không còn là kiêu hãnh hay bực tức, em thành thật nói, bố nghĩ đúng, chúng mình PHẢI xa nhau. Em chỉ xin nhắc lại điều này, một ngày trong tháng 5/1993, khi cuộc đổ vỡ giữa bố và thằng San trở nên trầm trọng, em đứng giữa, đau khổ nhiều hơn tất cả, đã nói riêng với bố:

'Em tự nhận biết không thể nào đem hạnh phúc cho ai hết. Không phải em muốn thế, mà mọi sự vốn là như thế. Bất cứ ai gắn liền với em cũng đều bị cuốn hút đến không thể cưỡng bởi điều đau khổ tạo ra từ vận số em. Vì vậy, em xin tự nguyện trả lại đời cho bố. Biết đâu với một người đàn bà khác, bố sẽ được sung sướng hơn trong cuộc sống chung với họ.'

TNH gật:

"Bố nhận em có nói điều đó."

Tôi tiếp:

"Khi ấy, ý nghĩ em rất thật. Em mong chúng mình xa nhau, không phải vì muốn xa bố mà vì tự thấy chẳng đem được hạnh phúc cho bố. Em cũng nói như thế với mẹ và Vân San, xin họ hãy bỏ em mà đi, may ra tâm hồn họ yên ổn hơn trong một đời sống **không có em hiện hữu**. Nhưng lúc ấy bố không nhận, cả hai người kia cũng không chịu. Bây giờ, bố lại xỉ vả tàn nhẫn, bảo rằng em chỉ muốn giữ chân bố để tiếp tục tàn phá bố. Điều này bố đã nói oan cho em."

TNH im lặng nhìn tôi.

Tôi cúi đầu:

"Những ngày vừa qua, bố không còn sáng suốt để hiểu rằng, trong tám năm, khi em tàn phá đời bố --như chữ dùng của bố-- **thì chính em cũng đã tàn phá cuộc đời em không kém.**"

TNH vẫn im lặng.

Tôi tiếp:

"Tôi hôm qua, những điều bố nói về em rất đúng. Bố vạch trần con người em không sai một nét. Nhưng xin nói rằng, có một điều tám năm qua em chưa từng nghe bố nói, và đó là điều duy nhất bố không nhìn ra nổi: 'Luôn luôn trong em có cái tâm trạng bất an khủng khiếp. Em nhìn cuộc đời dưới góc cạnh nào cũng đều bằng tâm trạng ấy. Thành ra, ngay trong cả tình thương của bố, em cũng không an lòng thụ hưởng theo nỗi sợ một ngày nó cũng biến mất đi!' Em làm khổ mọi người thân cũng vì thế."

[Đúng vậy. Không cứ bây giờ mà từ thật lâu, khi còn bé, tôi đã nhận ra mình chỉ là kẻ luôn đem đến cho các người thân điều bất hảo ray rức. Định mệnh tôi khắc nghiệt đến cái độ chẳng bất cứ ai dính vào mà không ném phần khổ ải. Như mẹ tôi, như Vân San, như TNH và luôn cả Âu Cơ. Đó chỉ là những nạn nhân bị vấp chập cùng với tôi trong hai chữ Định Mệnh. Chẳng ai được hạnh phúc khi gắn liền cuộc đời vào tôi trên cùng chiều hướng. Chẳng ai có lỗi gì trong những đau khổ hằng ngày tôi và họ chung sự cưu mang.

Phải nói rằng duy nhất chính tôi mới là người có tội. Cái tội đã lỡ sinh ra làm con của mẹ tôi, làm vợ TNH và làm mẹ hai đứa con tôi.

*Gần đây, nói với Lê Duy Linh hiện tượng này, tôi đã ngạc nhiên khám phá, ngay cả trong tình bạn cũng không thoát ra điều ấy. Những người bạn ưa thích tôi đều gặp sự thù ghét từ phía đối nghịch đến phải bỏ rơi tôi, hay cuối cùng nhận ra rằng họ không cùng chí hướng với tôi trên nhiều quan điểm. "Một cái gì đó từ tôi" khiến cho họ đành chào thua, không thể là bạn tôi nữa. Tôi bỏ họ hay họ bỏ tôi là điều không quan trọng. **Quan trọng ở điểm trong suốt cuộc đời, Tình Yêu và Tình Bạn rất được tôi trân quý, vậy mà chẳng người Tình hay người Bạn nào có thể giữ nổi tâm hồn tôi dài lâu.**]*

Đang hướng về phía trước, TNH chợt quay lại nhìn tôi thật sâu, giọng day nghiêm:

"Khi em kể bố nghe chuyện ông Lê Hữu Mục gọi từ Canada qua, có nói: *Một bạn già của ông rất ưa thích bài Tựa Nhật Nguyệt, cho rằng TTBG là người có hoài bão...* Vậy bố xin hỏi, hoài bão trong cuốn ấy của em là gì?"

Tôi đáp ngay:

"Âm Nhạc! Chính bác Lê Hữu Mục cũng bảo rằng đã tiếc cho cái hoài bão nghệ thuật không được em thực hiện tiếp cùng anh Ngọc."

Đôi mắt TNH ánh lên tia nghi ngờ khác lạ, nhưng rồi gật đầu:

"Trước kia bố nghĩ sai, bây giờ bố tin em. Vậy, em có biết trong người bố cũng có nuôi một hoài bão? Bố phải nói thật, tám năm qua ở với em, những đề tài văn chương thi ca nếu có mười phần thì bố chỉ mới thực hiện được cao lắm là một, hai phần."

Và TNH mai mỉa:

"Em tưởng những cái gì bố viết trong tám năm qua là quý giá ư? Em tưởng bố hài lòng với tờ Văn Uyên ư? Em tưởng những lúc bố nằm xem TV là sung sướng ư? Bố nói cho em biết, ngay cả trong lúc ngủ, bố cũng suy nghĩ đến những gì phải viết."

Giọng TNH trầm hẳn xuống:

"Em là nghệ sĩ, bố tin em cũng có cái tâm trạng: Ngày xưa em nổi tiếng với giọng đàn tài hoa được nhiều người yêu thích, ngày nay em không còn chơi đàn nữa nên không dám nghe người khác chơi đàn."

Tôi gật đầu xác nhận.

TNH tiếp:

"Và em có hiểu, trong bố hiện đang xảy ra một điều vô cùng kinh khủng: **Nếu còn ở với em, bố sẽ chẳng thể nào cầm nổi cây viết!** Đầu óc bố bị đè nặng bởi biết bao đề tài cu rụ mang từ nhiều năm trước, vậy mà không sao có thể viết ra thành chữ thành câu."

Trái tim tôi đau nhói như vừa có ai cầm dao đâm ngay vào nó. TNH gật đầu, nét mặt lạnh tanh:

"Bởi vậy, em nên để bố ra đi nếu em thật sự là nghệ sĩ. Bố phải đi mới mong tìm lại thăng bằng của cái đầu mà viết..."

TNH bỏ lửng câu nói.

Tôi thở dài:

"Điều này em đã nhận biết từ lâu. Ngày đầu đi vào đời bố, em quý trọng con người tài hoa và hoài bão trong đầu óc bố. Nhưng ở với nhau, ngày qua tháng lại, vì lý do này khác, bố vô tình bị biến thái, em không còn tìm thấy con người bố của thuở đầu tiên. Có lẽ đó là điều làm cho tình cảm trong em cũng ít nhiều sút giảm mà chính em cũng không nhận biết?"

[Một lần trò chuyện qua điện thoại với bác Hà Thượng Nhân, tôi nghe bác khuyên: "BG hãy yên tâm. Anh TNH là một người có tài năng đặc biệt. Bây giờ anh ấy như con nhộng nằm trong cái kén, cứ để anh ấy yên như thế, một ngày kén vỡ, nhộng tất biến thành bướm mà bay ra."]

Tôi cúi đầu tiếp:

"Từ một tháng qua nghe bố nhiều lần xi vạ, em cứ ngỡ rằng trong tám năm, vì những xung đột lẫn cán trong gia đình, vì sự đổ vỡ giữa thằng San và bố, vì sự ham mê làm việc của em mà bây giờ đưa đến tình trạng bố bị *frozen* cây viết và đòi bố đi tìm lại con người bố, em đã cố lòng níu kéo. Em hy vọng sự hàn gắn của em có thể làm hỗ trợ cho ngài viết bố như cũ..."

TNH la to, nét mặt xanh xao mệt mỏi:

"Em tưởng em có thể làm nổi điều ấy sao? Em tưởng khi bố nghe Âu Cơ nài xin bố ở lại, bố không đau lòng sao? Em tưởng hai cái tên TNH & TTBG bấy lâu được tụi bên ngoài ca tụng làm bố thỏa ý? Bố xin nói thật với em, trong ba mươi giây bố vất cái rụp ba chữ TNH để làm lại một cái tên mới! Nhưng đó không phải là điều bố muốn nói. Điều kinh khủng là bây giờ bố không sao viết ra những đề tài vẫn nằm trong óc, ngay cả thi ca, bố cũng chẳng thể làm."

TNH tiếp, điệu rất phẫn nộ:

"Tám năm qua, bố nhường em đủ mọi thứ, từ tâm hồn cho đến đời sống, nhường luôn cả thì giờ cho em sáng tác. Em không phải lo toan gì cả, trừ ra việc dạy đàn và viết. Vậy mà mỗi ngày chỉ một giờ giúp Âu Cơ làm *homework*, em cũng đùn luôn cho bố. Đêm đi làm về mệt nhọc, phải dạy nó học nữa, còn thì giờ nào cho bố viết?" (Bật la to) "***Em là người không có hoài bão. Ở với em mãi, hoài bão bố cũng bị nghẽn chôn luôn.***"

Xong ngược nhìn thẳng tôi, TNH mai mỉa:

"Bây giờ em phải tự lo cho em. Em phải tự vươn lên lấy một mình trên đù mọi mặt."

[Tám năm làm vợ TNH, quả tình tôi không phải lo toan gì cả như TNH nói. TNH không bao giờ để tôi đối diện với bất cứ khó khăn nào đưa đến từ

thực tế. Mọi việc bên ngoài căn nhà tôi đang ở, TNH đều tự mình gánh vác. Tôi được sống thong dong trong cái tháp ngà riêng, giao tiếp với toàn lũ học trò con nít, ngày 24 tiếng đồng hồ chẳng biết gì ngoài việc văn chương, âm nhạc và trang hoàng nhà cửa sao cho mỹ thuật. Giả như có chuyện tà trời xảy ra, chắc tôi cũng chẳng hay nếu như không được TNH nói cho hay. TNH bao bọc tôi y hệt như với một đứa nhỏ bệnh hoạn cần được nuông chiều thỏa đáng. Tất cả bạn bè TNH từ nam đến nữ ai cũng cùng nhận xét như thế. Tiếng khen dành cho TNH nhiều bao nhiêu thì tiếng chê đổ về tôi càng dữ dội bấy nhiêu.

Có điều, tôi chẳng bao giờ màng quan tâm đến những lời chỉ trích của bạn bè TNH trên những gì tôi hành xử trong đời sống. Tôi vẫn biết dư luận rất tàn độc, nhất là đối với hạnh phúc của kẻ khác, điều tàn độc này thật như đúng môi trường phát tiết. Nhưng, có một niềm tin mãnh liệt trong tôi luôn hiện hữu: **Người đàn ông nào được tôi chọn trao gửi trái tim đều không tâm thường để dễ bị cuốn lôi theo luồng dư luận.** Suốt cuộc đời quá khứ đã chứng minh điều ấy.

Với TNH, sự tin tưởng trên lại càng mạnh mẽ. Ngoài tình vợ chồng, giữa chúng tôi còn có cả tình bạn hữu. Vì vậy, chưa hề một lần tôi nghĩ rằng TNH rồi có lúc sẽ bị cái vòng dư luận bạn bè làm cho biến hóa đi. Cũng vài khi tôi tự ngạc nhiên với chính mình theo câu hỏi **vì cố nào TNH như thế cố tình bao bọc tôi trong cái tháp ngà suốt 8 năm như thế? Phải chăng TNH linh cảm rằng nếu không hành xử vậy, TNH hẳn đã mất tôi từ lâu?** Về phần tôi, nếu không nhìn TNH "lớn" trên những mặt thực tế đời sống, có phải rằng đôi cánh giang hồ này cũng đã cất cao khỏi những lao đao tâm hồn từ đời kiếp xa xôi?]

Lòng tôi đau nhói:

"Em không ngờ đã tàn phá bố như thế..."

TNH cất ngang:

"Bố không cần em nữa! Em tưởng bố không thể bỏ đi với chỉ một bộ áo mặc trên người? Bố nói thật, cho dù bây giờ bất cứ ai trên đời có chửi rủa là bố bỏ bê Âu Cơ, bố cũng đếch cần nghĩ ngợi. **Bố phải đi tìm lại con người mà trong 8 năm qua vì em mà bố bỏ phí!**"

Tôi vẫn kiên nhẫn :

"Bố đã hiểu lầm mục đích em. **Em không níu kéo gì đâu. Em biết từ bây giờ, dẫu thế nào bố cũng không còn muốn tin và nhận tâm lòng em nữa.**¹ Ngay lúc này đây, em chỉ muốn xin lập lại câu nói của một ngày trong tháng 5/1993: *Vì tình cảm chân thành trong em và cũng vì tài năng của bố, em xin trả lại cuộc đời cho bố. Bố có quyền bỏ đi bất cứ lúc nào.*"

TNH nhìn thẳng vào cái TV trước mặt, còn tôi lại nhìn vợ vẫn quanh phòng. Tất cả mọi đồ vật như đều cùng với tôi cất lên tiếng lòng ai oán trước

¹ (Note: Feb, 25/2016)

Y hệt luồng tư tưởng của 20 năm kế tiếp theo chuyện "Muốn bỏ tôi mà đi" của Âu Cơ!

cuộc nát tan hiện tại. Trong óc thoáng nhanh ý nghĩ: "*Nếu TNH đã rời xa, chắc chẳng bao giờ tôi còn dám đặt chân vào đây.*"

Sau cùng, tôi e dè hỏi:

"Bây giờ rất thành thật, em muốn biết xem có thể làm gì cho bố?"

Giọng TNH dịu xuống:

"Điều em có thể giúp bố là lo giùm Âu Cơ, dạy nó học, săn sóc nó như thường nhật, mỗi ngày bỏ chút thì giờ ra chuyện trò với nó. Như vậy là bố yên lòng lắm."

Tôi đau lòng khi không hề chút nào thấy TNH tỏ ra cái ý muốn quay trở lại trong đời sống cũ. Và khẽ khàng đáp:

"Không có bố, dĩ nhiên em là người phải lo cho nó. Bố hãy tin em, em không bỏ bê Âu Cơ đâu."²

.....

(Tác giả tự xóa bỏ 2 trang sau 19 năm đọc lại mà nhận ra cái "thủ đoạn tình cảm" của TNH và cả cái "hạ mình khiếp nhược" của tôi dạo đó...)

.....

Có điều lạ là ngay chính giây phút gần kề ly biệt, hình ảnh "*lần cuối cùng nhìn thấy cha tôi, gầy còm trơ xương, ngồi trên giường bệnh viện, âu yếm đưa tay vuốt nhẹ lên cần cây đàn violon mẹ tôi đem vào theo lời ông yêu cầu bữa trước*" bỗng dung hiện rõ trong trí não. Gần 40 năm trôi qua, tôi mới hiểu tận tường từng cử động dịu dàng của đôi tay cha tôi buổi ấy.

Bây giờ chính tôi cũng đang làm như vậy. TNH là "cây đàn" của tôi, và tôi đang là "kẻ sắp phải chết". Tôi nâng niu "cây đàn" yêu dấu trong nỗi nhận thức sâu sắc rằng rồi chẳng bao lâu nữa sẽ phải rời xa nó. Bản đàn định mệnh của cuộc đời tôi từ đây không còn được dịp tấu lên khi "cây đàn" đã thoát ra ngoài vòng tay tôi từng nhiều năm bỏ quên không trân quý.

Tại sao trong đời, tôi luôn luôn ngu xuẩn để mất đi những gì đáng lẽ phải nên nắm chặt trong tay?

□

² (Note: Feb. 25/2016).

Suốt 20 năm qua, tôi đã làm đúng như lời đã hứa; nhưng TRÊN HẾT CHỈ VÌ lòng thương và "sự Đền Đáp AN TÌNH" Âu Cơ đã đổi cho tôi.